

NOTAT

18. februar 2009

J.nr.

TMI/AFCs

Ligestillingsovervejelser

Baggrund for loven

I december 2008 besluttede forligskredsen bag Velfærdsaftalen, hvordan midlerne i Forebyggelsesfonden skal fordeles og prioriteres i 2009. Det er i forbindelse hermed besluttet, at der skal iværksættes flere initiativer med henblik på at øge antallet af kvalificerede ansøgninger til Forebyggelsesfonden fra private virksomheder med under 50 ansatte.

Som et af disse initiativer giver lovforslaget derfor beskæftigelsesministeren be-myndigelse til at fastsætte regler om, at private virksomheder med under 50 ansatte kan få tilskud til ekstern bistand i forbindelse med virksomhedernes udarbejdelse af enten ansøgning om støtte til projekt eller tilbud i forbindelse med åbent udbud.

Lovændringen vedrører midlerne under Forebyggelsesfondens hovedformål 1. Midlerne under dette hovedformål gives til projekter inden for de særligt nedslidningstruede brancher og jobgrupper. Inden for Forebyggelsesfondens hovedformål 1 (forebyggelse af nedslidende rutiner og arbejds gange og/eller fastholdelse af medarbejdere med dårligt helbred) kommer projekter både kvinder og mænd til gode.

Der er i 2009 og 2010 afsat i alt 7,5 mio. kr. til ordningen.

De særligt nedslidningstruede brancher og job blev udpeget i 2006 ud fra:

- overhyppighed af førtidspension
- overhyppighed af efterløn
- overhyppighed af langvarigt sygefravær

På den baggrund blev der identificeret følgende særligt nedslidningstruede brancher og job:

Tabel 1

• Rengøring, vaskerier og rensierier	• Bygge og anlæg
• Hjemmepleje og døgninstitutioner for voksne	• Skibsværfter
• Hotel- og restauration	• Fjerkræslagterier, fiske- og foderprodukter
• Transport af gods	• Tekstil, tøj og beklædning
• Transport af passagerer	• Pædagogmedhjælpere
• Svineslagterier	• Kortuddannede*
• Fiskeri	• Social- og sundhedshjælpere/assistenter

*: Med kortuddannede forstås personer med grundskoleuddannelse og under 1½ års efterfølgende uddannelse

Udpegningen skete på den måde, at der for mænd og kvinder hver for sig er identificeret de brancher, der har højest overhyppighed af langvarigt sygefravær og de brancher, der har højest overhyppighed af førtidspension (for efterløn forelå der på pågældende tidspunkt ikke tilsvarende kønsopdelte data). Nogle af de brancher, der på den måde identificeres som højriskbrancher, er de samme for mænd og kvinder, andre af brancherne er forskellige. Det sidste kan skyldes, at mænd og kvinder ikke nødvendigvis har de samme arbejdsfunktioner og belastninger, selvom de er ansat i samme brancher. Det kan også skyldes, at en given branche beskæftiger så få af et af kønnene, at resultaterne ikke bliver statistisk signifikante.

Gruppen af særlig nedslidningstruede brancher er netop med virkning fra den 10. februar 2009 blevet udvidet, så de også omfatter:

- Telekommunikation
- El- og elektronikindustri
- Papir- og papvarer samt bogbinding
- Konserves og drikkevarer m.v.
- Brød, tobak, chokolade og sukkervarer

I tabel 1 nedenfor er det angivet, hvilke brancher der er identificeret som højriskbrancher for både mænd og kvinder (markeret som M&K), hvilke der kun er identificeret som højriskbranche for et af kønnene (markeret som enten M eller K) og hvilke grupper, der er identificeret ud fra de ikke-kønsopdelte data om efterløn (markedet som M/K).

Kriminalforsorgen figurerer også i tabel 1, da forligspartierne har besluttet at prioritere midler under fondens hovedformål 1 til denne virksomhed i såvel 2007, 2008 og 2009.

Tabel 1

M & K højriskbrancher	M højriskbrancher	K højriskbrancher	M/K grupper	Prioriteret virksomhed
Rengøring, vaskerier og renserier	Transport af gods	Hotel- og restauration	Kortuddannede	Kriminalforsorgen
Hjemmepleje og døgninstitutioner for voksne	Transport af passagerer	Fjerkræslagterier, fiske- og foderprodukter	Pædagogmedhjælpere	
Svineslagterier	Fiskeri	Tekstil, tøj og beklædning	Social- og sundheds- hjælpere/ Assistenten	
Bygge og anlæg	Skibsværfter	Brød, tobak, chokolade og sukkervarer		
Konserves og drikkevarer	Papir- og papvarer samt bogbinding	El- og elektronikindustrien		
	Telekommunikation			

Det ses, at der er private virksomheder i alle ovenstående grupperinger, uanset om de omfatter højrisikobrancher for både mænd og kvinder, eller om de alene er en højrisikobranche for et af kønnene. Der foreligger ikke nærmere oplysninger om kønssammensætningen i mindre, private virksomheder.

Tabel 2 i bilag 1 viser, hvad kønssammensætningen er for de forskellige nedslidningstruede branchegrupper. Det skal bemærkes, at enkelte af disse branchegrupper indeholder virksomheder uden for de valgte nedslidningstruede brancher, som fx kreaturslagterier og redningsvæsen m.v.

Overordnet set viser Tabel, 1 at der en kønsmæssig er en stort set ligelig fordeling mellem mænd og kvinder ansat i de nedslidningstruede brancher.

Det fremgår af bilag 1 i Tabel 3, at af de ansatte i den private sektor af de nedslidningstruede brancher (Sektorerne - Privat og Offentlige selskaber m.v.) udgør kvinderne ca. 30 %.

Af de i alt 162.938 ansatte i det offentlige (Sektorerne - Amter, Kommuner og Stat) udgør kvinderne derimod ca. 80 %.

Projekter der fik tilsagn om støtte i 2008

I 2008 fik henholdsvis 28 private virksomheder og 50 offentlige virksomheder tilsagn om støtte fra Forebyggelsesfonden.

Projekter for mindre, private virksomheder der fik tilsagn om støtte i 2008

Der blev i 2008 givet tilskud til 7 projekter for mindre, private virksomheder. 4 var i gruppen Bygge og Anlæg, 1 var i gruppen Hjemmepleje og døgninstitutioner, 1 var i gruppen Svineslagterier og den sidste var i gruppen Kortuddannede.

Af disse syv projekter foregik de 6 i branchegrupper, der er nedslidningstruede for både mænd og kvinder. Heraf er de fem indenfor branchegrupper, der har en overvægt af mandlige ansatte, og det sidste inden for en branchegruppe, der har en overvægt af kvindelige ansatte.

Forbehold

Det er vigtigt at være opmærksom på, at Tabel 1 og 2 vedrører alle virksomheder i de nedslidningstruede brancher og ikke kun mindre, private virksomheder eller de, der fx enten har ansøgt fonden eller har fået tilsagn fra bestyrelsen.

Der foreligger således ikke oplysninger om kønnenes fordeling i henholdsvis større eller mindre private virksomheder.

Hertil er det nødvendigt at være opmærksom på, at projekterne i virksomhederne kan rette sig bredt mod alle ansatte, men de kan også være specifikt møntet på en lille gruppe af ansatte. Det er således muligt, at et projekt i en virksomhed, der tilhører en branchegruppe, hvor der er en overvægt af mænd ansat, rent faktisk vedrører kvinder og omvendt. Der er også brancher, hvor der faktisk er flere mænd ansat, men som kun er en højrisikobranche for kvinder.

Idet faggrupperne indeholdt i M/K grupper arbejder på tværs af forskellige brancher er ansatte herfra, der ikke er omfattet af de nedslidningstruede brancher, ikke medtaget i tabellerne 2-3.

Det er således ikke muligt ud fra de foreliggende tal præcist at konkludere, hvor mange mænd eller kvinder, der har fået gavn af forebyggelsesfondens midler.

Det kan dog konstateres, at der er en stort set ligelig fordeling mellem mænd og kvinder ansat i de virksomheder, der har mulighed for at søge fonden om støtte inden for fondens hovedformål 1.

Lovforslagets formål

Hensigten med tilskudsordningen er at øge antallet af kvalificerede ansøgninger fra mindre private virksomheder til fonden.

Målgruppen for lovforslaget

Målgruppen er private virksomheder med under 50 ansatte, som ikke har de nødvendige faglige og økonomiske ressourcer til at udarbejde en ansøgning eller et tilbud til fonden af en sådan kvalitet, at de kan få støtte fra fonden. Det må forventes, at projekter fra mindre virksomheder vil komme både kvinder og mænd til gode.

Det fremgår af oplysningerne indeholdt i bilag 1, at de fleste ansatte på private virksomheder er mænd.

Af de under overskriften *Forbehold* nævnte grunde, herunder at der ikke foreligger oplysninger om kønnenes fordeling i henholdsvis større eller mindre private virksomheder, er det ikke muligt ud fra de foreliggende tal at konkludere, hvor mange mænd eller kvinder, der vil blive berørt af lovændringen.

Samlet vurdering

Loven om Forebyggelsesfonden er generelt kønsneutral, og det er lovforslaget ligeledes.

Når de nedslidningstruede brancher skal vurderes i et kønsperspektiv, viser det sig, at der er en stort set ligelig fordeling mellem mænd og kvinder ansat i de nedslidningstruede brancher, som kan få gavn af, at deres virksomhed opnår et tilskud til ansøgningsproceduren.

Det skønnes på denne baggrund, at det ikke vil være nødvendigt at gennemføre en egentlig vurdering af de ligestillingsmæssige konsekvenser af lovforslaget.